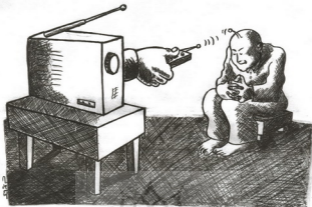

رسانه‌های سرگرم کننده

جامعه را رهبری می‌کنند یا تابع آن هستند؟

● ترجمه: دکتر ناصر بلیغ

رسانه‌های سرگرم کننده، جامعه را رهبری می‌کنند یا تابع آن هستند؟ این سوالی است که در دهه‌های اخیر، اهمیت فراوانی داشته است این که آیا آنچه که در جامعه می‌گذرد باعث بوجود آمدن برنامه‌های تلویزیونی و فیلم‌های سینمایی می‌شوند، یعنی، رسانه، از جامعه تاثیر می‌پذیرد یا به عکس آنچه را که رسانه‌ها پخش می‌پردازند زمینه ساز نشود و ترویج رفتارهای خاص اجتماعی است؟ یعنی، جامعه از رسانه تاثیر می‌پذیرد یا این سوالات اساسی و سوالات دیگری که در زیر مجموعه این سوالات قرار می‌گیرند، بدون شک از ذهن و اندیشه کسانی نشأت گرفته است که برای آنچه که در جوامع می‌گذرد نگرانند و در صدد تصحیح رفتارهای خلط اجتماعی اند آنها به دنبال نقطه‌ای می‌گردند که شاهرگ درمان ناانجارهای اجتماعی باشد در این بین عده‌ای طرفدار نظریه تاثیر رسانه بر جامعه‌اند این رسانه‌ها را مفسر اصلی نشود و ترویج فحشا، خشونت و... می‌دانند و در مقابل عده دیگری بر این عقیده‌اند که برنامه سازی در رسانه‌ها تابع آن چیزی است که در جامعه می‌گذرد، یعنی، چون در جامعه فحشا، فقر، خشونت و... وجود دارد، درباره آن برنامه ساخته می‌شود. مطلب حاضر، ترجمه‌ای است با همین رویکرد که نویسنده در آن سعی کرده است در برابر نظریه مفسر بودن بی قید و شرط رسانه‌ها، از رسانه‌ها دفاع کند.

متخصص فیلم و تلویزیون و رئیس بنیاد دو (Dove) - سازمانی که فیلم‌ها و ویدیوهای متناسب با معیارهای خانوادگی را شناسایی می‌کند - به این نکته اشاره می‌کند که: «... وقتی شما این همه وقت را صرف تماشای چیزی می‌کنید، الگوهای تازه و پنجره جدیدی

در فیلم می‌پردازد؟ یا این رسانه‌ها هستند که جامعه را هدایت می‌کنند و به مرور زمان، آن را تغییر می‌دهند؟ پیک خانواده متوسط آمریکایی در طول روز، بیش از ۶ ساعت از وقت خود را صرف تماشای فیلم، تلویزیون یا ویدیو می‌کند. «دیسک رولف»

رسانه‌های سرگرم کننده، جامعه را رهبری می‌کنند یا تابع آن هستند؟ این سؤال موضوع بحث‌های بسیاری در چند دهه اخیر بوده است و هنوز هم حمایتی برای هر یک از این دو دیدگاه وجود دارد. آیا هالیوود جامعه را مشاهده می‌کند و فقط به بازآفرینی آن

کشور ژاپن که فقط یک درصد است، مقایسه کنید. میزان بارداری دختران نوجوان با این مسئله رابطه مستقیم دارد. در ایالات متحده میزان بارداری

می‌گیریم؟
دکتر «هابکل سومن» همساعتگ کتنده مرکز سیاست‌گذاری ارتباطات در دانشگاه کالیفرنیا در لوس آنجلس،

رو به زندگی به وجود آورده‌اید و من فکر می‌کنم این ارزش مخرب برخی از برنامه‌های تلویزیونی و فیلم‌هاست که باعث می‌شوند بینندگان درک نادرست و دید غلطی نسبت به زندگی واقعی پیدا کنند. دکتر «تدبره» از انجمن مسیحی «راهنمای فیلم» می‌گوید: «مطمئناً چنین چیزی باعث می‌شود ما جامعه‌ای داشته باشیم که دچار فساد می‌شود و ارزش‌های اخلاقی آن به شکلی سرطانی گونه تخریب می‌شوند.» به گفته رولف، استدلال‌های مربوط به بی‌ضرر بودن فیلم‌ها در جامعه ما، هنگامی که با نتایج بیش از شش هزار مطالعه مستقل حاکی از مضر بودن فیلم‌ها مقایسه می‌شوند، چندان حقیقی به نظر نمی‌رسند.

اخیراً صنعت تلویزیون کابلی از مطالعه چند ساله‌ای که توسط شرکت «مدیا اسکوپ» انجام می‌گیرد، حمایت مالی کرد. این مطالعه، که از طریق گردآوری نتایج مطالعات موجود و با افزودن نتایج مطالعه مستقل خود به آنها، به شکل قاطعی اثبات کرد که در واقع هنر زندگی را رهبری می‌کند. زندگی از هنر پیروی می‌کند و جامعه متعکس کتنده ارزش‌های مطرح شده در فیلم و تلویزیون است، اما آیا انحطاط رسانه‌ها دلیل اصلی افول اخلاقیات در جامعه ماست؟ یا عوامل دیگری هم در این مورد نقش دارند که ما آنها را نادیده

هر کس برای رویارویی با رسانه‌ها و سایر جنبه‌ها و نحوه زندگی به یک نظام ارزشی متناسب نیاز دارد؛ یعنی باید بداند که درست و غلط بودن پدیده‌ها و وقایع تابع تمایلات شخصی ما نیست.

دختران نوجوان، شازده برابر بیشتر از ژاپن است و اگر به جامعه ژاپنی نگاه کنید، می‌بینید که میزان جراثم خشونت آمیز، بسیار کمتر از ایالات متحده است. ارقام مربوط به قتل و تجاوز به عنف یک دهم و یک بیستم ارقام مشابه در ایالات متحده‌اند. اگر ما نگاهی به فرهنگ‌های دیگر بیندازیم، درمی‌یابیم که ملامت کردن فیلم و تلویزیون برای همه این مشکلات، کاری بسیار ساده لوحانه است.

اهمیت خانواده‌های سالم و یک نظام ارزشی قدرتمند چرا به نظر می‌رسد که ژاپن در مهار کردن تأثیر رسانه‌ها بر بینندگان تأثیر پذیرشان تا این حد موفق است؟ دکتر سومن معتقد است که علت آن اهمیت زیاد ساختار خانواده در ژاپن است. دولت برای تحقق این امر که یک واحد خانوادگی سالم باید حفظ شود بسیار تلاش کرده است. سیاست‌های دولت، تقویت کتنده همین فکرتند؛ سیاست‌های مالی‌ایسی آن را تشویق می‌کنند؛ برنامه‌های پذیرش مدارس و دانشگاه‌ها هم مشوق آتند. کودکان نامشروع ممکن است در جامعه ژاپنی با سختی‌های بسیاری مواجه شوند. مدارس با کودکان نامشروع برخورد

در حال انجام دادن یک تحلیل سه ساله در مورد آثار خشونت در تلویزیون است. دکتر سومن در ژاپن و دیگر کشورهای آسیایی زندگی و تدریس کرده است و نظر خود را در مورد آثار رسانه‌ها چنین بیان می‌کند: «من اصلاً نمی‌خواهم بگویم که رسانه‌های جمعی، نفوذ و تأثیر قدرتمندی بر مردم ندارند؛ البته که دارند، اما پس از گفتن این حرف، خیلی ساده لوحانه است که همه تصصیرها را به گسترش تلویزیون بیندازیم. این چیزی است که وقتی به فرهنگ‌های دیگر مانند ژاپن، می‌نگریم، آن را زیاد می‌بینیم. رسانه‌ها در ژاپن بسیار خشن تر از ایالات متحده‌اند، اما به عاملی مانند ساختار خانواده توجه کنید. در ایالات متحده، سی درصد کودکان نامشروع‌سند، و در میان سیاه‌پوستان این رقم تا هفتاد درصد هم می‌رسد. این ارقام را با رقم مربوط به

دکتر «هابکل سومن» محقق دانشگاه کالیفرنیا
«من اصلاً نمی‌خواهم بگویم که رسانه‌های جمعی، نفوذ و تأثیر قدرتمندی بر مردم ندارند؛ البته که دارند، اما پس از گفتن این حرف، خیلی ساده لوحانه است که همه تصصیرها را به گسترش تلویزیون بیندازیم.»

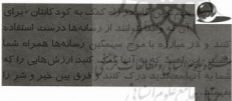

با مداخله خود مانع از ادامه ساقشیدن آن می‌شوید، یا این کار به کودکان پیام بسیار مهمی داده‌اید، شما به او آموخته‌اید که دیدن آن برنامه بسرایش مناسب نیست. اگر پدر یا مادر همراه فرزندش به سینما می‌رود و در آنجا چیز ناساناسی روی پرده دیده می‌شود و پدر یا مادر می‌گوید: «دیدن این صحنه‌ها بسرای تو خوب نیست، بیا از اینجا برویم» و بعد کودک را بیرون می‌برد، یا این عمل پیامی بسیار عمیق به کودک می‌دهد.

«دبسر» به عنوان یک ناظر رسانه‌ها از نیاز به تقویت شیوه‌های کاربرد مناسب رسانه‌ها خبر می‌دهد. «مهم‌ترین کام در راه کمک به

تعبیر آمیزی دارند و آنها را نمی‌پذیرند، هنوز هم در زاین کودکان نامشروع مایه شرمساری تلقی می‌شوند. ساختار خانواده در زاین هنوز هم سالم و دست‌نخورده است و این امر در پایین بودن حیرت‌انگیز جرایم خشونت‌آمیز در زاین بسیار مؤثر بوده است. در این که چرا یک خانواده سالم در برابر نمایش صحنه‌های خشن در رسانه‌ها آسیب‌پذیری کمتری دارد؟ چند عامل مؤثرند، اما شاید مهم‌ترین آنها مداخله و مشارکت والدین در زندگی کودکان باشد.

دکتر «دبسر» کوالسکی «روانشناس کودک، تأکید می‌کند، «اگر کودک شما در حال نمایش تلویزیون است و شما چیزی را مشاهده می‌کنید که ادامه دیدن آن برای کودک نامناسب است و

کودکان‌تان برای آن که واقعا بتوانند از رسانه‌ها درست استفاده کنند و در مبارزه علیه این موج سهمگین رسانه‌ها که در حال وقوع است همراه شما باشند، این است که به آنها کمک کنید ارزش‌هایی را که شما به آنها معتقدید، ارزشی متناسب نیاز دارد؛ یعنی باید بدانند تشخیص این نکته که درست و غلط بودن پدیده‌ها و وقایع، تابع تمایلات شخصی ما نیست.

